STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 4240
18 februari 2015

Richtlijn voor strafvordering oplichting

Rechtskarakter: aanwijzing i.d.z.v. artikel 130, lid 4 Wet RO
Van: College van procureurs-generaal
Aan: hoofden van de OM-onderdelen
Registratienummer: 2015R014
Datum inwerkingtreding: 01-03-2015
Publicatie in Stcrt.:
Vervallen: richtlijn oplichting (2011R036)
Relevante beleidsregels OM: aanwijzing kader voor strafvordering en OM-afdoeningen (2015A001)
Wetsbepalingen: art. 326 Wetboek van Strafrecht (Sr)
Bijlage(n): –

Beschrijving

Deze richtlijn ziet op de meest voorkomende vormen van oplichting, zoals omschreven in art 326, lid 1 Sr, waarbij een of meerdere slachtoffers bewogen wordt/worden tot de afgifte van geld of goederen, danwel tot het verlenen van (een) dienst(en). Het gaat daarbij om oplichting van burgers of bedrijven, niet van de overheid (verticale fraude). Indien tevens valsheid in geschrift is gepleegd (zoals vaak bij verzekeringsfraude) dient het zwaardere misdrijf van artikel 225 ev. Wetboek van strafrecht als uitgangspunt te worden genomen en niet de oplichting. Er is een apart basisdelict voor internetoplichting, zoals bij marktplaats.

Basiscasus/delict

Oplichting van 1 slachtoffer door een first offender, alleen gepleegd.

	First offender		**1x recidive***	**meermalen recidive***
Bedrag of waarde goed/dienst t/m 50 euro	GB € 225	5j 2j	GB € 325 Idem of TS 24 uur	Eis TS 36 uur of GS 18 dgn ov
Vanaf 50 t/m 200 euro	GB € 350	5j 2j	GB € 500 Idem of TS 40 uur	Eis TS 50 uur of GS 3 wkn ov
Vanaf 200 t/m 1.200 euro	TS 60 uur	5j 2j	TS 90 uur Idem of GS 6 wkn	Eis TS 120 uur of GS 2 mnd ov
Vanaf 1.200 t/m 5.000 euro	TS 80 uur	5j 2j	TS 120 uur Idem of GS 2 mnd	Eis TS 160 uur of GS 11 wkn ov
Vanaf 5.000 t/m 10.000 euro	TS 100 uur	5j 2j	TS 150 uur Idem of GS 10 wkn	Eis TS 200 uur of GS 14 wkn ov
Vanaf 10.000 t/m 30.000 euro	TS 140 uur	5j 2j	TS 210 uur Idem of GS 15 wkn	GS 4 mnd ov
Vanaf 30.000 t/m 100.000 euro	Eis TS 180 uur	5j 2j	GS 4 mnd GS 4 mnd	GS 6 mnd ov
Bijzonderheden Uitgangspunt is tevens dat de (totale) schade is/wordt vergoed Strafverzwarend onder andere: Medeplegen Stelselmatige oplichting Mate van professionaliteit Meerdere slachtoffers Bewust uitgekozen slachtoffers * Let op eventueel taakstrafverbod (art. 22b Sr) en of er sprake is van een (zeer actieve) veelpleger of stelselmatige dader				

Basiscasus/delict

Internetoplichting, alleen gepleegd (bijv. marktplaatsoplichting)

Aantal slachtoffers	First offender		1x recidive*	meermalen recidive*
1	TS 50 uur	5j 2j	TS 70 uur Idem of GS 5 wkn	TS 100 uur of GS 7 wkn ov
2–4	TS 80 uur	5j 2j	TS 120 uur Idem of GS 2 mnd	TS 160 uur of GS 11 wkn ov
reeks	GS 2 wkn per feit		GS 5 wkn per feit	GS 2 mnd ov per feit

Bijzonderheden
Uitgangspunt is tevens dat de (totale) schade is/wordt vergoed
Strafverzwarend onder andere:
Medeplegen
Mate van professionaliteit
* Let op eventueel taakstrafverbod (art. 22b Sr) en of er sprake is van een (zeer actieve) veelpleger of stelselmatige dader

Legenda

Afkortingen
GB = Geldboete
TS = Taakstraf
GS = gevangenisstraf
ov = onvoorwaardelijk
5j = recidive binnen 5 jaar
2j = recidive binnen 2 jaar

Stelselmatige oplichting

Of er sprake is van incidentele of stelselmatige oplichting dient per feit te worden beoordeeld. Tegen verdachten die zich gedurende langere tijd hebben schuldig gemaakt aan oplichting behoort een hogere straf te worden geëist dan tegen degene die eenmaal oplicht. Bij stelselmatige oplichting kan het gaan om meerdere slachtoffers die gedurende een periode zijn opgelicht, mits dit in één feit is tenlastegelegd. Het kan echter ook gaan om één slachtoffer dat gedurende enkele maanden bewogen wordt tot afgifte van meerdere bedragen.
Indien er sprake is van bijvoorbeeld drie oplichtingen (drie feiten op de telastelegging), dient in beginsel per feit te worden uitgegaan van een incidentele oplichting.

Mate van professionaliteit

Indien sprake is van op professionele wijze oplichten van personen, dient dit strafverzwarend te worden beoordeeld. Als voorbeeld kan worden genoemd een op professionele wijze opgezette website of een glossy folder.

Bewust uitgekozen slachtoffers

Indien bij oplichting bewust kwetsbare slachtoffers worden uitgekozen dient dit -hoewel niet gebaseerd op wettelijke bepalingen- bij de beoordeling van het feit als strafverzwarend te worden beoordeeld. Te denken valt aan personen die de oplichting verminderd kunnen doorzien, zoals (al dan niet verwarde) bejaarden of kinderen. Kwetsbaarder kunnen ook zijn toeristen of buitenlandse werknemers, omdat ze onbekend zijn met de gebruiken die hier heersen. Tenslotte kan gedacht worden aan personen met een klein inkomen – mits bewust uitgekozen door de dader(s) –, bij wie de oplichting extra hard aankomt.

Voor een toelichting op de andere onderstreepte begrippen zie de Aanwijzing kader voor strafvordering en OM-afdoeningen.